

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 31.05.1972, sp. zn. 4 Co 60/72, ECLI:CZ:NS:1972:4.CO.60.1972.1

Číslo: 5/1973

Právní věta: Z hlediska nároku na invalidný dôchodok pri pracovnom úraze, ak k nemu došlo cestou do zamestnania (§ 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 101/1964 Zb.), nie je podstatné prerušenie cesty zo zamestnania domov, keď sa pracovník zastavil v hostinci, aby sa osviežil, v hostinci dlhší čas nezotrúval a pokračoval v ceste domov.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 31.05.1972

Spisová značka: 4 Co 60/72

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 213

§ 221

§ 249 101/1964 Sb. § 22

§ 57

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Správa dôchodkov v Bratislave priznala rozhodnutím z 5. 10. 1970 navrhovateľovi A. M. plný invalidný dôchodok 599 Kčs mesačne od 1. 5. 1970 po započítaní 25 rokov zamestnania. Priemerný mesačný zárobok určila z obdobia rokov 1965 až 1969 sumou 1198 Kčs.

Krajský súd v Bratislave na návrh navrhovateľa A. M. preskúmal toto rozhodnutie a zrušil ho podľa ustanovenia § 249 ods. 1 O. s. p. s odôvodnením, že žiadateľovi patrí invalidný dôchodok vyšší o 10 % (pri pracovnom úraze), lebo invalidným sa stal na následky úrazu, ktorý utrpel cestou zo zamestnania (§ 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 101/1964 Zb.).

Správa dôchodkov sa odvolala proti uzneseniu súdu prvého stupňa a žiadala toto uznesenie zmeniť a svoje rozhodnutie potvrdiť, lebo nebolo zistené, že by invalidita navrhovateľa vznikla na následky pracovného úrazu. Sám dôchodca o takýto invalidný dôchodok nepožiadala a ani zamestnávateľ nepotvrdil existenciu úrazu.

Navrhovateľ A. M. v priebehu konania (ešte pred doručením uznesenia súdu prvého stupňa) zomrel. Uznesenie súdu prvého stupňa bolo doručené jeho manželke M. M. a jeho siedmim deťom. Po

skončení konania o dedičstve a po zistení, že manželka poručiteľa dedičstvo odmietla, súd vyzval ostatných dedičov, aby sa vyjadrili, či vstupujú do konania o preskúmanie rozhodnutia odporcu. Dedičia vyhlásením z 28. 3. 1972 oznámili svoj vstup do tohto konania.

Najvyšší súd SSR uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Z odôvodnenia:

Podľa ustanovenia § 57 zákona č. 101/1964 Zb. /1/ ak zomrie oprávnený po uplatnení nároku na dávku, vstupujú do ďalšieho konania a nadobúdajú nároky na dávky splatné do dňa smrti oprávneného postupne manželka (manžel), deti a rodičia, ak žili v dobe smrti s oprávneným v spoločnej domácnosti. Podmienka spoločnej domácnosti nemusí byť splnená pri deťoch, ktoré majú nárok na sirotský dôchodok. Nároky na dávky uplatnené pred smrťou oprávneného ako aj dávky už splatné pred jeho smrťou nie sú súčasťou dedičstva, ale prechádzajú na pozostalých po poručiteľovi a vyplatia sa im podľa poradia a za podmienok uvedených v ustanovení § 57 ods. 1 zákona č. 101/1964 Zb.

Súd prvého stupňa nemal preukázané, že dedičia po poručiteľovi A. M. sú osobami, ktoré podľa ustanovenia § 57 ods. 1 zákona č. 101/1964 Zb. vstupujú do ďalšieho konania. Z adries dedičov skôr možno usudzovať, že nežili s navrhovateľom v spoločnej domácnosti, tak ako s ním pravdepodobne v čase smrti nežila ani jeho manželka, čo je zrejme zo žiadosti o dôchodok. Tieto okolnosti však súd prvého stupňa dôsledne neskúmal; preto z doteraz zisteného skutkového stavu veci nemožno bezpečne dôjsť k záveru, kto je oprávnený vstúpiť do tohto konania o dôchodkovej dávke. Za predpokladu, že v ďalšom konaní bude preukázané, že ani manželka po dôchodcovi, ani jeho deti, ktoré sú aj dedičmi po ňom, nežili s ním v spoločnej domácnosti v čase jeho smrti, mali by aktívnu legitimáciu v tomto konaní iba deti, ktoré majú po navrhovateľovi nárok na sirotský dôchodok.

Súd prvého stupňa v konaní nezistil dôsledne skutočný stav veci ani so zreteľom na úraz dôchodcu, lebo nebolo dostatočne preukázané, či žiadateľ o dávku neprerušil cestu zo zamestnania, na ktorej sa mu stal úraz, z príčin, ktoré so zamestnaním nesúviseli. Z dosiaľ prevedeného dokazovania je zrejme, že A. M. odchádzal domov po skončení zamestnania. Nebolo ale zistené, kedy ukončil zamestnanie a kedy sa potom vracal domov, najmä keď zo správy jeho zamestnávateľskej organizácie ako aj z výpovede svedka J. H. možno usudzovať, že A. M. prerušil cestu domov a zdržal sa v hostinci. Tieto pochybnosti bude treba odstrániť. Nebolo by však podstatné prerušenie cesty domov, ak sa A. M. napr. zastavil v hostinci len preto, aby sa osviežil a potom pokračoval v ceste domov. Iné by však bolo, ak by sa dokázalo, že v hostinci zotrval podstatne dlhší čas, privodil si tam prípadne podnapilosť a potom pokračoval domov. Takéto podstatne dlhšie zotrvanie v hostinci z príčin nesúvisiacich so zamestnaním by malo za následok, že úraz, ktorý potom žiadateľ utrpel, nebol by úrazom v zmysle ustanovenia § 22 zákona č. 101/1964 Zb. a nebral by sa do úvahy pri vymeraní vyššieho invalidného dôchodku.

Tieto podstatné okolnosti súd prvého stupňa však nezistil; preto bude treba dokazovanie v tomto smere doplniť a iba potom bude možno vo veci znova rozhodnúť.

Bez doplnenia dokazovania nedalo sa v odvolacom konaní spoľahlivo rozhodnúť o veci, a pretože ide o rozsiahlejšie dokazovanie (§ 213 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1) Úplné znenie zákona so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 5/1972 Zb.